

Mikä on työkykytiimien rakentamisen ja työkyvyn tuen palvelukokonaisuuden mallintamisen tilanne Satakunnassa ja mitä pitää ottaa huomioon?

Työkykyä Satakuntaan- Satakunnan työkyvyn kehittämishanke

Minna Viinamäki projektipäällikkö

(20.5.2022 Länsi-Suomen yhteistyöalueen työpajassa)

23.5.2022 Porin perusturvan Työttömien asioista -keskustelutilaisuudessa

Työkykyä Satakuntaan hanke

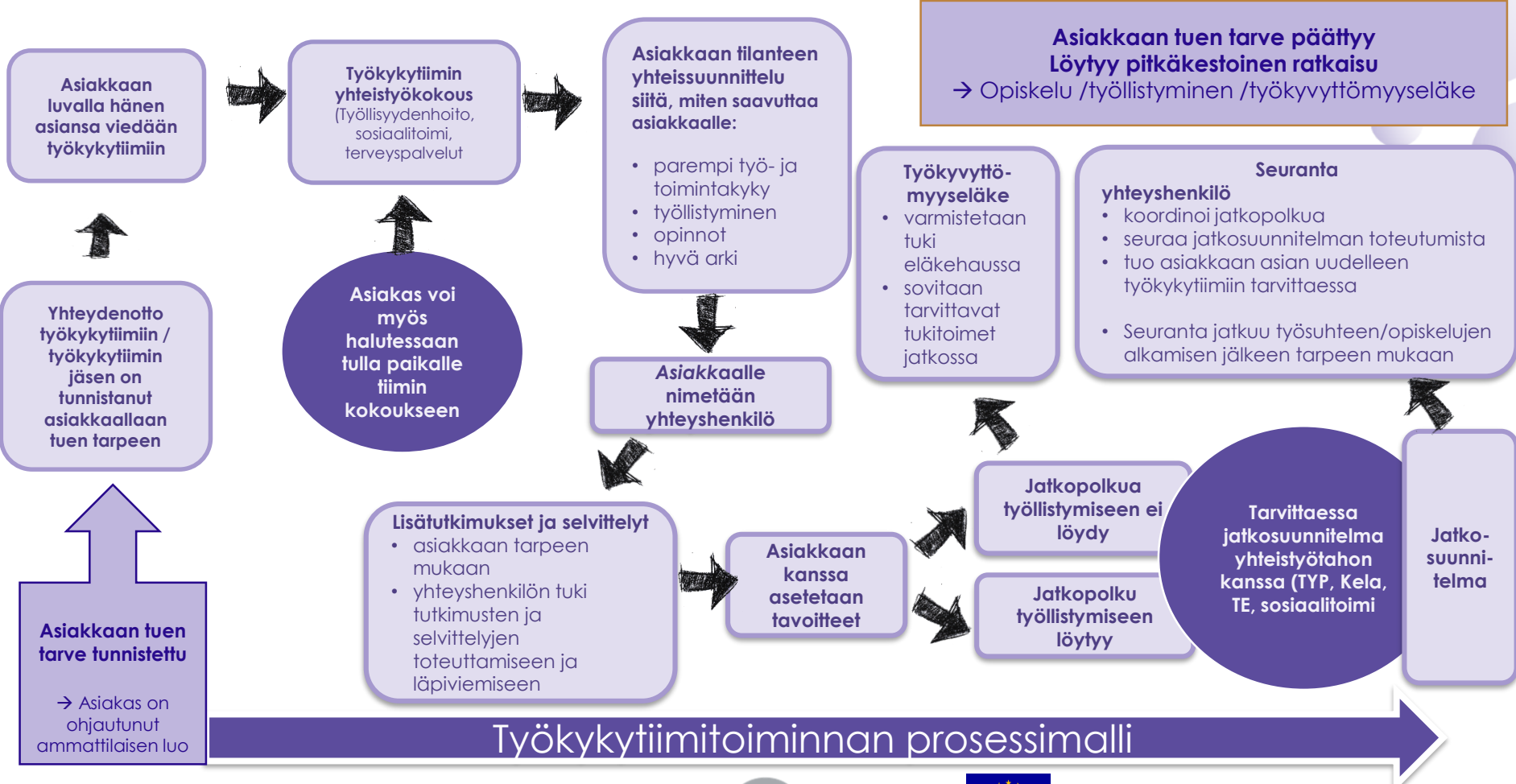
- Työkykyohjelmaa toteuttaa Satakunnassa Työkykyä Satakuntaan –hanke yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Tavoite juurruttaa hankkeen tuotokset Satakunnan hyvinvointialueen toiminnaksi – tiivistä yhteistyötä valmisteluun.
- Työkykytiimien rakentaminen ja asiakastyö on alueen ammattilaisten toteuttamaa hankeväen tuoden lisäresurssia suunnitteluun, kuvaamiseen, arvioimiseen sekä osaamisen lisäämiseen. Hanketyöntekijät eivät tee asiakastyötä työkykytiimeissä.
- Pilottikumppaneita työkykytiimi-toiminnassa on ollut erityisesti Euran kunta ja Porin perusturva. Vahva yhteistyö SATADUUNIA (ESR) –hankkeen kanssa. (Työttömien terveystarkastuksia tekevien terveydenhoitajien verkosto)
- Työkykyä Satakuntaan hankkeen Kelan projektityöntekijä on ollut käytännön asiakastyössä mukana.
- Työkyvyn tuen palvelukokonaisuuden mallinnuksen työpajat keväällä 2022 laaja-alaisella joukolla.

Sosiaali- ja terveystieteiden työkuvien tuki

Tarkoittaa, että sosiaali- ja terveystieteiden keskuksessa on:

- moniammatillinen työkuvien tuen tiimi ja asiakasvastaavamalli
- yhteensovitettu palvelukokonaisuus (asiakasryhmä)
- suunnitelmalliset ja koordinoitavat palvelupolut (yksilöllinen)
- asiakasosallisuuden menetelmät

Innokylään tallennetaan toimintamalli: Työkuvien tuen palvelukokonaisuus

**Asiakkaan tuen tarve päättyy
Löytyy pitkäkestoinen ratkaisu**
→ Opiskelu /työllistyminen /työkyvyttömyyseläke

Asiakkaan tuen tarve tunnistettu
→ Asiakas on ohjautunut ammatillaisen luo

Yhteydenotto työkykytiimiin / työkykytiimin jäsen on tunnistanut asiakkaallaan tuen tarpeen

Asiakkaan luvalla hänen asiansa viedään työkykytiimiin

Asiakas voi myös halutessaan tulla paikalle tiimin kokoukseen

Työkykytiimin yhteistyökokous
(Työllisyydenhoito, sosiaalihoito, terveyspalvelut)

Asiakkaalle nimitään yhteyshenkilö

Lisätutkimukset ja selvittely
• asiakkaan tarpeen mukaan
• yhteyshenkilön tuki tutkimusten ja selvittelyjen toteuttamiseen ja läpiviemiseen

Asiakkaan kanssa asetetaan tavoitteet

Asiakkaan tilanteen yhteissuunnittelu siitä, miten saavuttaa asiakkaalle:

- parempi työ- ja toimintakyky
- työllistyminen
- opinnot
- hyvä arki

Työkyvyttö-myseläke
• varmistetaan tuki eläkehaussa
• sovitaan tarvittavat tukitoimet jatkossa

Seuranta yhteyshenkilö
• koordinoi jatkopolkua
• seuraa jatkosuunnitelman toteutumista
• tuo asiakkaan asian uudelleen työkykytiimiin tarvittaessa

• Seuranta jatkuu työsuhteen/opiskelujen alkamisen jälkeen tarpeen mukaan

Jatkolopku työllistymiseen ei löydy

Jatkolopku työllistymiseen löytyy

Tarvittaessa jatkosuunnitelma yhteistyötahon kanssa (TYP, Kela, TE, sosiaalihoito)

Jatko-suunnitelma

Työkykytiimitoiminnan prosessimalli

Keskitetyn työkyvyn tuen tiimin pilotin eteneminen Porin perusturvassa

2021 Työkyvyn tuen palvelukokonaisuus esillä

24.11. Satasoten monialaisen tiimimallin kehittäjäryhmän kokouksessa

17.12. Satasoten palvelurakenneryhmässä esitys, jonka jälkeen Palvelurakenneryhmä suositteli jatkotoimenpiteeksi keskitetyn työkykytiimin toiminnan kokeilun käynnistämistä vuoden 2022 aikana.

21.12. Tehty ehdotus kokeilusta Porin perusturvalle

2022 Työkyvyn tuen palvelukokonaisuus ja ehdotus keskitetyn työkyvyn tuen tiimin toiminnasta esillä

24.1. Porin perusturvan tilaisuus keskustelua työttömien asioista-keskustelun yhteenveto ja kannanotto johtoryhmälle

1.2. Porin perusturvan johtoryhmän päätös liittyen keskitetyn työkykytiimin kokeiluun

2022 ehdotus keskitetyn työkyvyn tuen tiimin toiminnasta

Helmi-maaliskuussa:

Nimetyt yhdyshenkilön ja tiiviin työkykytiimien ammattilaisjoukon sekä hankeväen kesken pilotin suunnittelua ja tarkennusta.

18. - 30.3. ehdotus esimiehillä kommentoitavana

Huhti-toukokuussa:

4.4. Porin perusturvan tilaisuus -keskustelua työttömien asioista, jossa esiteltiin pilottiehdotus laajemmalle joukolle.

10.5. Pilotin etenemisen tilannekatsaus (petussa) – Tiedottaminen ja yhteistä tarkennusta ammattilaisten kesken.

23.5. Porin perusturvan tilaisuus -keskustelua työttömien asioista.

Pilotin asiakastyön käynnistyminen
1.8.2022

Porin perusturvassa käynnistyvän -pilotin tavoitteena on keskittää työkyky-osaamista ja toimia uudella tavalla verrattuna nykyisiin alueellisiin työkykytiimeihin (joiden toiminta on käynnistynyt vuonna 2018).

- ❖ Keskitetyllä työkykytiimillä tarkoitetaan sosiaalityöntekijän ja sosiaaliohjaajan sekä koko perusturvan alueella työttömien terveystarkastuksiin käytetyn resurssin keskittämistä tietyille terveydenhoitajille (3 terveydenhoitajaa + TYP terveydenhoitaja), jotka muodostaisivat työkykytiimin vahvan ydintiimin. Tiimille ohjautuu kaikki työttömät ja tiimin arvioimana asiakkaat pääsevät joko työttömän terveystarkastukseen tai laajempaan työkyvyn arviointiin perus- tai erikoistasolle. Tiimissä tiivis yhteys nykyiseen TYP terveydenhoitajaan (osaksi tiimiä). Tiimillä vahvat kontaktit Kelaan ja TE- palveluihin. Palvelut järjestetään asiakkaan tarpeiden mukaisesti.
- ❖ Keskitetyn tiimin lisäksi työkyvyn tuen tiimissä on alueilta eri ammattilaisia kuten aiemminkin ollut. Lääkäri, fysioterapeutti, psykologi, psykiatrinen sairaanhoitaja, kuntoutusohjaaja, toimintaterapeutti ym.

Mitä keskitetyllä Työkyvyn tuen tiimin pilotilla tavoitellaan:

- ❖ Keskitetyn työkykytiimin odotettu tulos verrattuna nykyiseen on, että asiakas saa nämä palvelut ”aikaisempaa nopeammin”. Kun ammattilaiset voivat perehtyä ja käyttää osaamistaan keskitetysti asiakkaan työkyvyn tukeen liittyvien asioiden eteneminen (palveluun pääsy, palvelun sisällä asiakkaan jatkosuunnitelmien muodostaminen) on nopeampaa.
- ❖ Asiakas saa tarpeensa mukaiset ja oikea-aikaiset palvelut, hänen työkyvyn tuen tarpeensa tunnistetaan mahdollisimman varhain ja varmistetaan, ettei esteitä työllistymiselle olisi. Toiminnalla voidaan vaikuttaa alueen osatyökykyisten työllistymiseen.
- ❖ Sote-keskuksen Monialaisten tiimien kanssa tehtävä kehittämissyhteistyö varhaisemman työkyvyn tuen tarpeen tunnistamiseksi ja työkykytiimiin ohjaamiseksi, kun työttömällä asiakkaalla työkykysairauksia (tuki- ja liikuntaelinsairaudet ja mielenterveyden häiriöt) – Toimintamallin laatiminen ohjaukseen keskitetylle työkyvyn tuen tiimille. Yhdessä sovittavat käytännöt/kriteerit tunnistukseen.
- ❖ Yhteistyötahojen näkökulmasta ohjauksen selkeytyminen – ”yhteen luukkuun”. Asiakkaiden ohjautuminen tiimiin keskitetysti – yhdenmukaisella läheteellä samaan sähköpostiin, josta ammattilaiset käsittelevät ja asiakas pääsee tarvitsemiinsa palveluihin. (Lähete- ja palautekäytännöt selkeytyvät)

Mitä pitää ottaa huomioon:

- Kehitettävä hyvinvointialueen työkyvyn tuen tiimejä osana sote-keskuksen ”muita” tiimejä
- Työkyvyn tuen tiimien toiminnan tavoite ja painopiste määritettävä
- Eri toimijoiden yhteistyökäytännöt, työnjako ja asiakasohjaus - näistä sopiminen
- Käsitteiden merkitykset eri toimijoille vaihtelee (mm. työelämäosallisuutta tukevat palvelut, työkyvyn tuen palvelut, työikäisten terveyspalvelut, työttömän terveystarkastus, työllistymistä tukeva palvelupolku)

- Alueella työkykytiimi-toiminnasta kertynyt tieto huomioitava!
- Eri tahoilla kokeillut käytännöt, hankkeiden tuotokset ja jatkokehittämissuositukset hyötykäyttöön päätöksenteon ja toiminnan juurruttamisen tueksi

TYÖKYVYN TUEN PALVELUKOKONAISUUDEN MALLINNUS

Työkyvyn tuki osaksi tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusta on Työkykyohjelman toimenpidekokonaisuus. Kokonaisuuden painopisteenä on kehittää sosiaali- ja terveyskeskuksien palveluita niin, että niissä tunnistetaan työikäisten asiakkaiden työkyvyn tuen tarpeet ja niissä on asiakkaiden tarpeisiin vastaava työkyvyn tuen palvelukokonaisuus. (THL 19.10.2020.) Satakunnassa STM:n työkykyohjelmaa toteuttaa Työkykyä Satakuntaan -hanke.

YDINONGELMA

Työkyvyn tuen palveluiden järjestämisestä Satakunnan hyvinvointialueella ei ole yhtenäistä kokonaiskuvaa.

TUTKI

Tilanneanalyysi Satakunnan hyvinvointialueen tilanteesta (hankkeissa tehdyt selvitykset ja pilotit sekä Satasotessa tehty selvitystyö).

Työkyvyn tukemiseen liittyvien käsitteiden tulkitseminen.

MÄÄRITTELE

Segmentointi (elämäntapa- ja elämäntilanteen mukaiset työikäisten asiakasprofiilit).

Tavoitteiden, mittareiden ja tietolähteiden määrittely.

Palvelukokonaisuuteen kuuluvien palvelujen määrittely.

KEHITÄ

Tutki ja määrittele -vaiheissa luodun perusteella keskitytään tulevaisuuden sote-keskuksen rooliin työkyvyn tuen palvelu kokonaisuudessa.

Tunnistetaan ja luodaan ratkaisuja eri ongelmakohtiin/ nivelvaiheisiin.

TOIMITA

Työkyvyn tuen palvelukokonaisuuden kuvaus, jossa on mukana kokonaisuuteen liittyviä toimintamalleja sekä suunnitelmaa toimeenpanosta.

Pilottien ja kehittämistyön perusteella annetut ehdotukset jatkotoimista.

TAVOITTEET

Kuvata Satakunnan hyvinvointialueen työkyvyn tuen palvelukokonaisuus.

Tunnistaa tulevaisuuden sote-keskuksen keskeisimmät kehityskohteet työkyvyn tuen palvelukokonaisuudessa.

Kuvata palvelukokonaisuuteen kehitetyt toimintamallit.

ESTEET

PKPK-käsikirjan mukaista palvelukokonaisuuden ohjausta ja seurantaa ei voida määrittellä Satakunnan hyvinvointialueen valmistelun keskeneräisyyden vuoksi.

VASTUUT

Palvelukokonaisuuden mallinnusta ohjaa Työkykyä Satakuntaan -hanke. Palvelukokonaisuuden vastuutaho Satakunnan hyvinvointialueella on vielä avoin (mahdollisesti työikäisten palvelukokonaisuus).

KOMMUNIKOINTI

Sähköposti ja työpajat, Satakuntaliiton Teams (Työkykyä Satakuntaan – kanava- *avautumassa toukokuussa 2022*).

MALLINNUKSEN AIKATAULU, TEAMS –työpajat keväällä 2022

8.3.2022 klo 12.30-15.30 Työpaja 1 – Orientoituminen, tutki- ja määrittele -vaiheiden aloitus

19.4.2022 klo 12.30-15.30 Työpaja 2 – Määrittele -vaihe jatkuu

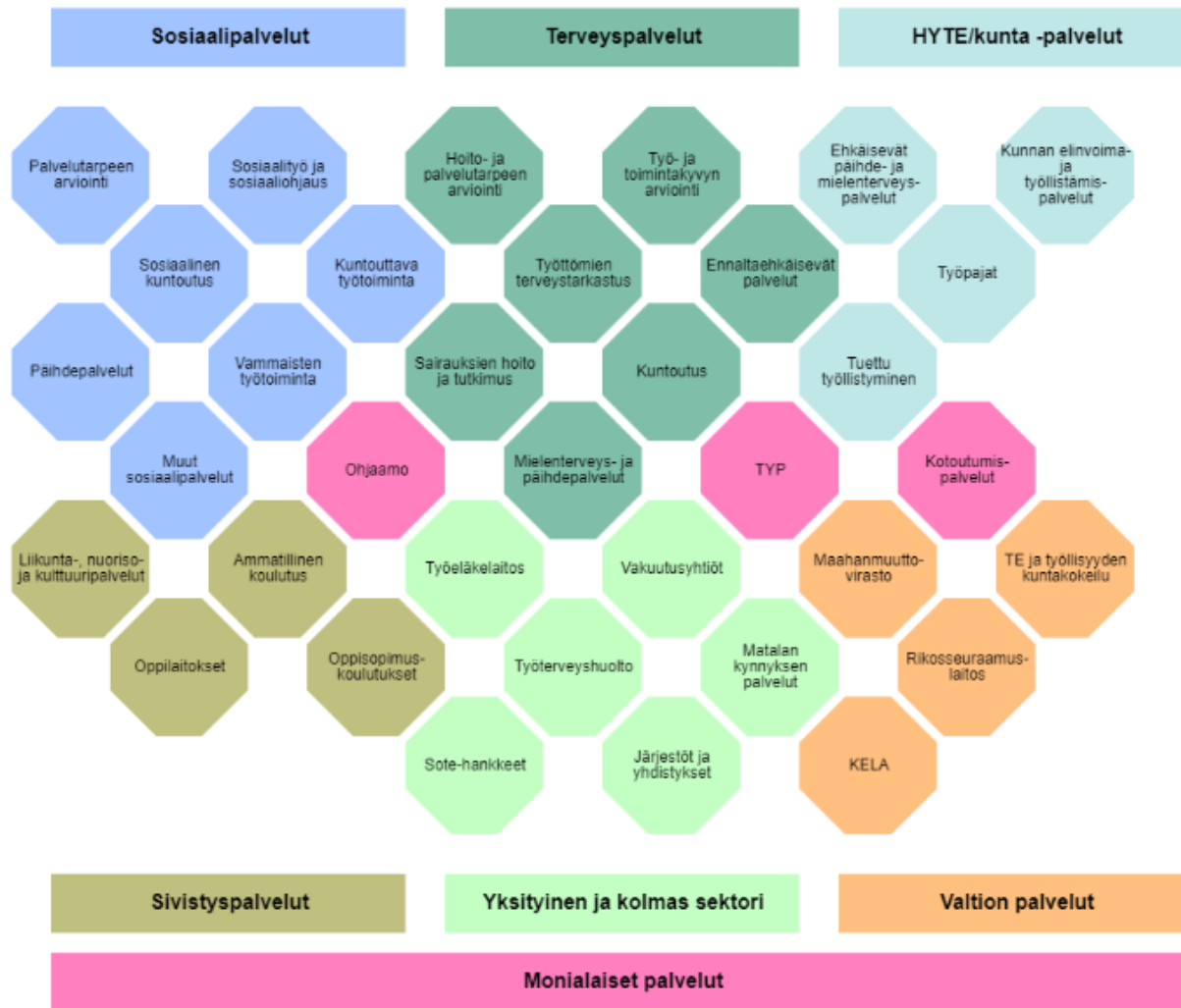
26.4.2022 klo 12.30-15.30 Työpaja 3 – Kehitä -vaihe

17.5.2022 klo 12.30-15.30 Työpaja 4 – Toimita -vaihe

Miksi ja mitä työpajoissa on tavoiteltu keväällä 2022

Tavoitteena on ollut:

- Kuvata yhteistyössä Satakunnan hyvinvointialueen työkyvyn tuen palvelukokonaisuus.
- **Tunnistaa tulevaisuuden sote-keskuksen keskeisimmät kehityskohteet työkyvyn tuen palvelukokonaisuudessa.**
- Kuvata palvelukokonaisuuteen alueella hankeyhteistyössä pilotoituja ja kehitettyjä toimintamalleja, esimerkiksi:
  - Sotekeskuksen työkykytiimin toimintamalli (sisältäen asiakasvastaava-toimintamalli)
  - Walk in – toiminta, vaikuttava työ- ja toimintakyvyn arviointi
  - Saattaen vaihtaan –toimintamalli
  - sekä vielä kehitteillä olevia malleja / palveluketjuja, kuten laatukriteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus, erityistä tukea tarvitsevan opiskelijan polku työelämään.

Palvelukokonaisuuden tavoitteet ja mittarit

Palvelukokonaisuuteen liittyviä toimintamalleja

Saattaen vaihtaan

Työkykytiimi

Walk-in (versio 7)
 (Prosessi on 10.5.2022 tehty kuvakaappaus Satasairaalan IMS-järjestelmästä. Prosessia ei ylläpidetä kahdessa erillisessä järjestelmässä.)

Satakunnan Työkyvyn tuen palvelukokonaisuus

LINKKI:

- Uusin versio löytyy Satasoten IMS-alustalta:
<https://satasairaala.ims.fi/satakunta/process/flowchart/2591/approved>
- Tunnukset: katsoja / katsoja